

માસ્ક સુરત

૧૨૮૩૨

૧૧-૧૦-૨૩

માસ્ક સુરત

1926

ગાંધી

પુસ્તક

૧. જાનપુરાની માસ્ક સુરત

Copy Right by

બે આના

C. M. Shah

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૌપીયગ્રંથ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૨૫૩૨ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ મ. સુ. ૩ સુ. ૨૭

વિષય ૬૬૬૮ : ૧ ૧૬૮

II

~~1926~~ 17-5-26

REPLY TO CONTENTS

9/5

માસૂકે સુરત

याने

ગાઝલે બુલબુલ.

ગઝલે-લતીફ—તજે-કબાલી—

प्यारा हय पुढा ज़पे वाह क्या माहेनका हय, मेहजुमे पुढा हय,
 कोनेनका माहीक बोही महजुम हुवा हय, क्या सहलेअला हय.
 अय अतमे रसुल अतमे नजुवत हुध तुजपर, तु सयका हय सरवर,
 तुजसा तो नही कोध न होगा न हुवा हय, अस नामे पुढा हय.
 कुरआन मोहम्मदपे दीलो जनसे भय हूँ, ईमानसे भय हूँ.
 कुरआन ये न उसपे ये दीन उसपे शीन हय तुरे पुढा हय.
 ये न के सया केहना रसुले अरबीसे-मकी मदीनीसे,
 भीमारे मोहम्मनका तेरे हाथ पुरा हय, तु उसकी दवा हय.
 अरमा हय सतीह अय तो येही, देसु मदीना, हजरतका क़रीना,
 या रय वहां-पहोया तु जहां तुरे पुढा हय, ये मेरी दुआ हय.

મગધે-“ જલ્દીત ”-:—:—:

વોહ મોહજ્યત હી નહીં જસમે રસવાષ ન હો,
જ્ય તમાશા તુમ હો ક્યું દુનયા તમાશાઈ ન હો.

સાંચી વિધાપાલક
અમલવાદ : મિત્ર
સાંચી વિધાપાલક

સાંચી વિધાપાલક
અમલવાદ : મિત્ર
સાંચી વિધાપાલક

(૨)

ચુપકે ચુપકે રોય તનહાઈ મે હમ યેહ સોંચ કર,
બન દેદો હિજર મે પર ઉનકી રૂસવાઈ નહો.
બોહ શખે વાઅદા બે આએ દેખ કર મે ડર ગયા,
બન લેનેકો દુલહન બનકે કઝા આઈ નહો.
સો મોહબ્બતે હી નહીં અબ વો ઇનાયતે હી નહી,
મુજ સે મિલતે ની કમમ હિસતે કહી ખાઈ નહો,
મુજકો અપની બઝમ મે દેખાતો બોલે ગઝર સે,
કઝોન હય ઇસકો નિકાલો કોઈ મઝોદાર નહો.
અય 'જહીઝ' અગતો દોઆ હય રાતદિન હકસે યેહી,
રજ હો તક્લીફ હો આફત હો તનહાઈ નહો.

ગઝલે-હકીમ.

—:□:—

હુરો ગીતમા સર ઝુઝને હે બડી સરકાર હે,
મરહુમા સલ્સેઅતા કયા સાખીરી દરખાર હે.
હોં અતા મુઝકોબી રજે સાખીરી સાખીરી પીયા,
મં ફકીરે બેનવા, તેરી સખી સરકાર હે.
કયા બતાવુ મેં નીશામે અપના મુરગાતે ચમન,
સાખરી બુલબુલ હુ આર કહીયર મેરા ગુલઝાર હે.
હો નઝર એક પ્યાગઝી મુઝપર કેમેં બે આસ હું,
અય નખીકે લાડલે તુમપર ખુદાકા પ્યાર હે.
મેરી કીમમતકા બદલ દેના અલી અહમદ પીયા,
આપકો આસાન હે મવલા-મુઝે દુશવાર હે.
અય શરાબે સાખીરી કયા કેફ હે વહાહ તેરા,
મસ્ત હે કોઈ કોઈ બેખુદ કોઈ સરશાર હે.
લે ચલ અય શોકે જીયારત બતીબે કહીયર મુઝે,
કુરકતે સાખીરમેં અબ જુના મેરા દુશવાર હે.

(૩)

અય જમાલે રૂએ સામીર વાક કહેના તેરા,
દીક હે બેખુદ આંખ મહુવે લગ્નનો દીકાર હે.
કયા પ્યારા નામ હે સામીર પીવાદા અય હકીમ,
મેરી એક જાને હજી કુરખાન સો સો બાર હે.

ગઝલ-બેદમ. તજે-કન્વાલા—

મેં વો દીવાના તેરા અય રસક અપના હો મયા,
શીક્ષપર મેરી તેરી-કુરખાન વેલા હો મયા.
આઈના ખાતેમેં જાને જાને વે કયા હો મયા,
આપ અપની શીક્ષા હમકો તનશા હો મયા.
નામ થા મયખાર જાનકા ખત જાત સાકો વોહી,
જમ મયે પુર ક્યમે-તમરે મીના હો મયા.
તેરે છુપનેમે બી અય પરજેતરી એક છુદ્દ હે,
દેર થા બે ઘર તેરે છુપનેમે કાખા હો મયા.
તુમ અકેલે જોર કીતને ખેત ખેલે દુખીયે,
એક દેઝે કુન કયા જોર કુનમે કયા કયા હો મયા.
હો મયા બેદમ મરીઝે ગમ તો આકર કથ પર,
હસ કે ફરમાને લગે ઈસા-કે હાં ? અચ્છા હો મયા.

ગઝલ-કાઝી— :□:—

દીક્ષજનસેં ફીદા હું, ચાહે બોલો યા ન બોલો.
કુરખાન હો રહા હું, ચાહે બોલો યા ન બોલો.
તેરી ગલીમેં આયા તેરે ઇસ્કને સતાયા,
બદનામ હો રહા હું, ચાહે બોલો યા ન બોલો.
તેરે ઇશકકી કટારી, દીક્ષપર લગી હમે કારી,
જખમી મેં હો રહા હું, ચાહે બોલો યા ન બોલો.

(४)

તેરે ગલેઝ ગજરા મેરે ગલેમેં ક્યેરા,
 ચલે હાર હો રહા હું, ચાહે જોલો યા ન જોલો.
 સીંઘલીતે કું ગાવા, મનનું જા પુત્રરા,
 મુહં પે ચર રહા હું, ચાહે જોલો યા ન જોલો.
 મુરદેકો ગીત તરેકે, દમ કુમ્મે ઈન્તી પ'ડેકે.
 મુજરીમ મયે સરપર. પહોચા મયે દરપે મરકર:
 જહાન હો રહા હું, ચાહે જોલો યા ન જોલો.

નઈ-ગમ્મલ. —. —. —.

વો જળ તુરે યખસાં યાદાં બનકે આયા,
 વો ઈમાન દીક્કી વોહ જળ બનકે આયા.
 કીસકે થા લખપર મરારતકા નારા
 કીસકે કખાંપર કુગા બનકે આયા.
 દુધ સર ન ગુ લેગે કસરાગો કેસર,
 વોહ દસદમ અરખા જવાં બનકે આયા.
 શબે કુરખ યે સાને મહેબુ બયત થી,
 કહાંસે ગયા રોઝ કહાં બનકે આયા.
 કીસકે વીચાયત કીસકે કરામત.
 કીસકે રોઝે બનાં બનકે આયા.
 વહાં અકલ ફૂલથા મગર યહાં ભી ફરરખ,
 જા હુકમે ખુદાએ જહાં બનકે આયા.

મગલે-મુશા—તજે-કંવાણી—

શ્રીરાકેજના દીકરો સતા રહ્યા હય,
આનેસે દમ નીકલકર, આંખોમે આ રહ્યા હય.

(૫)

જલવા દીઆ દીખા કર, રૂખડા છુપા રહા હય,
 દેખો હસા હસા કર, ઝાડીએ રૂલા રહા હય.
 ફરલે ખાહાર આઈ, મરનો કે આપને સીકી,
 સાગીર પીવ. પીવ. કર, ખુદ બના રહા હે.
 બંકે નિગાહે ઉતરી અસ્કે રવાં હવારા,
 વો લગા રહી હય ઓર યે છુપા રહા હય.
 રક્તાર મય શીતના, શીતને મા શર હે દગર,
 જગતે સુલા રહા હય મોતે જાત રહા હય.
 મય માગતા હું બેઠા વેડે રહે હય માલો.
 યે લેતે દેના કેસા તુરફે દીખા રહા હય.
 અબરકા એક ઈમારા મુરકો દીખા રહા,
 આંખો મય દુશ્મનોની છુટીયાં ચલા રહા હા.

મઝલે-મુસ્તફા-તરજે-કવર-રી—

હીસીકો મીલા હય ખુદ ચુપકે ચુપકે,
 ને કરતા હય અહો છુપા, ચુપકે ચુપકે.
 ને કરદે ફના ઈતિ બકા જાગીરીમેં,
 તો હો બય વરુદ ખુદ ચુપકે ચુપકે ચુપકે.
 ને હય મેરી હાજત—ઝિલી જલ્દ ઉરડો,
 ઇલાહી તું કરદે રવા ચુપકે ચુપકે.
 ગુનાહ ને કે કરતે હય પોશીદ શખ્સે,
 સખ ઉન્કો દેખા, ખુદ ચુપકે ચુપકે,
 બડા મરતબા ઉરકો મહેસરમેં હોગા,
 ને દેતે હય રાહે ખુદ ચુપકે ચુપકે.
 ફલ ઉમ્મતકે ખાતિર નિમાનોમે હક્સે,
 દોઆ કરતેયે મુસ્તફા ચુપકે ચુપકે.

(૬)

અઝરે-એકસ—

—:—:—

પીત્તવાદે મે કે ફસન અવ આઈ બહારકી,
 સ્વામી હુમે મંત્રે તેરે વચ હીનારકી.
 હસ શોખસે નગર ને પબી હમને ચાગી,
 ભરતી નીગાહરી દિતો કલેકેકે પારકી.
 કામેસે હવ ગરઝ ન સનમ ખામેસે ગરઝ,
 મીઝન કીના બહા મીલી તસ્લીમે ગારકી.
 તામે તગ્ગલીએ રૂકે જાના ન લાસકા,
 રમત હવામે બિડ ગઈ સખ લાલા ઝારકી.
 મકતલમે હમતો કનકહી હોનેમે આએથે,
 ક્યું રૂકે ગઈ કીની સે તત્તવાર ચારકી.
 મોસે સમે વીજાન લીમે ઈસ કઢરકે વા,
 કોન લગે કે ખાઈ કસમ અખતો પ્યારકી.
 તકદીર જોજ પર હુઈ એકસ ખુદાન શુકર,
 આતમ હે આજ બાદે ઉસ ગુલ જોઝારકી.

અઝરે-મુઝા—તરે-કવ્વાહી—

મીખતી હંચ છુલ્લુને રુના ચમન રહે જાએગા,
 અવ ગુલો મીલ લો ગલે—વર્ત મહન રહે જાએગા.
 ચાર દિતકી ચાંદનિ, આખર અધીરો રાત હવ,
 સખ ફના હો જાએમે રાખ જુલ મનન રહે જાએગા.
 હંચ વહે ગુલાની ન ઈસે દિલ લગાંઓ ખુલખુલો,
 જાએમે બાદે જિન્ન, રુના ચમન રહે જાએગા.
 મંચ વોહ આશિક બા વફા હું રુનકે મેરા ઇન્તેકાલ,
 કેમ લેના હાથ મહતા, ગુલખદન રહે જાએગા.

(૭)

દફન કરકે સખ ચલે જાએગે મુજકો આશના,
કપ્પમેં બસ સાચ અરમાનો મહન રહે જાયગા,
હે ચૂનો વચ્છા ખિન્નારી, માનલો અમનો કહા.
ગરદિસે હિજરે સનમમે હી રહે મુસા મર ગયા,
સરપે તેરે ખુન અય ચર્ખે કોહન રહે જાયગા.

ગઝલે-હુમરી-રાગ-દેશ-ઊરતાદી-

સુનો તુમ યાર પન્દેશી, બચન ક્યસે નીલાવોગે-હો —બચન
નદીઆં જોરસે બેહતી કવૈયાં સુજ ના પડતી,
પોકાઈં અપને હેમ્મતકુ લગાડે પાર મેરી નઈઆ.—સુનો.
બાલપણુ બેલમે બોયા જુવાની નીદ જર સોયા,
જુઢાયા દેખકે રોયા, નખાઈ આસરા તેરા.—સુનો.

ગઝલે-નૈયર.—કબ્રાલી-અહ્મદખન્દખન—

છુપા છુપા કે લેલીયા દીલ, અયશાં દીલબાર કોન હે
કુછ નઝર પડતી નહી, પરદે કે અદર કોન હે.
સગે અસવદ રખકીયા ઓર ખુદ મદીના જાખસે,
યે ખબર હોતી નહી કાઅમે કે અદર કોન હે.
રોકતી હે દાઝે શીનહાસે શરીઅત કમા કહુ,
યા રસુલિહ્વાહતુ અદ્વાહો અકબર કોન હે,
યા નખી તુઝસે બને લાખો નખી સાહેબ વલી.
અયસા હાથોકા સખી દીલકા દીલાવર કોન હય.
સખસે અવ્વલ સખસે આખીર સખસે અફઝલ હય તું,
અંખીયામેં યા નખી તેરે બરાબર કોન હે.
પીરકી દીલ પર નઝર હે સખ હસે માલુમ હે,
જનતા હે કોન યે ગુમનામ નૈયર કોન હે.

(૮)

ગઝલે-મુલતાન—તળે-કંવાલી—

જાને નબી તુમહી હો જાને અલી તુમહી હો,
અજમેર વાલે ખવાજ હોદલ વલી તુમહી હો.
પાતે હેં જશકે દરપર સાઈલ તમામ મકસદ.—
અયસે કરીમ નામી અયસે સખી તુમહી હો.
ધસલામકી હીમાયત સારેખ કીહે તુમને,—
બેશક મોઈનેદીને પયગખરી તુમહી હો.
પીરાને ચીસ્ત જસપર કરતે હે ફખ દરદમ,—
વોહ દુસરા નહીં હે વોહ એકહી તુમહી હો.
હાજત તલ્લખ તુમહીસે હોતે હેં અહલે મકસદ,—
મુફ્તીસકો અપને દરપર કરને ગની તુમહી હો.
મુલતાનકી તરેહસે મદદાહ હે જમાના,—
અયસે ગરીબ પરવર નામી વાલી તુમહી હો.

(બુલબુલે બંગાલી)—ગઝલે-કંવાલી—

શીરોં જખા હુષ હે ફરહાદકે દહનમેં,
લયલા પુકારતી હે મજતુકે પેરહનમેં.
ઈતરો મલાલ મલકર હસકેમેં ચાર બેઠા,
બુલબુલ પકડને આયા સૈયાદ અબુમનમેં.
આયાથા બુલબુલોંકી તદબીરમે ગુલોને,
હસહસકે માર ડાલા સૈયાદકો અમનમેં.
ચશમે સીહાયસે તેરી પરહેસે બતાકે,
તાલીમ હોતે આયા શીતના ફરેખ પનમેં.
બાઝારે મીઠમેં ચલ મુસુફકા સામાના કર,
ખોટે ખરેકા પરદા બુલ જાયેગા અમનમેં.

(६)

योसेमे लजके हंसकर पदा दीयाये उसने,
भीजला गीराम् मुहपर तज्जीरने यमनमें,
कोछ नहीं है तेरा भड्डुर हो तो आतश,
है रण अजुरा हस्ते गस्साले गोऊनमें.

गजले-येदम-तर्जे-कंवाली.

लयलाके तुने अयार भजनुं जनाके मारा,
क्यसे शकीस्ता दीवको दरदर शीराके मारा.
झारा हय पथशरोंसे सर कोछकन का कीसीने,
भनमुरसे अलनहक कीसने कला के मारा.
अयार तेरी क्या—नै रगीया जयां हो,
जुत जनाके आप हमको डांडुर जनाके मारा.
गर जन गध जलासे अ दीव नही गम उसका,
कर शुकर उसने अपना जन्दा जनाके मारा.
सज जर रज्ज्या जियाले जेसुमे उसे येदम,
और सुज्ज हमको इजसे परदा उडाके मारा.

गजले-हाईज—तर्जे-कंवाली—

माहमें गर आप हें तो शमेअ नुरानीमें डौन,
शमेअमें वाह है अगर रेहता तो परवानेमें डान.
काहेको शेजा-भीरुभन हुदते शीरते हो तुमे,
गर जुहा जसतीमें रेहता है तो वीरानेमें डौन.
गर कीसीसे क्यु जगडते हो शदा पीकर शराज,
गर जुहा मस्तोमें रेहता है तो इरजानेमें डौन.
जके तुम हेरो हरममे हुदते हो कीस वीअे,
गर जुहा मसज्जदमें रेहता है तो इरजानेमें डान.
है ये मंजील सप्त तर समजो छसे हाईज जरा,
ये-जुहीसे जा-जुही जेहतर. है आ-जनेमें डान.

(૧૦)

ગઝલે-કઠ્વાલી.

—:□:—

મળાહ દેતે હે ક્યા યાર તેરે બાલ ધુધરવાલે,
તેરે બાલ ધુધરવાલે તેરે બાલ ધુધરવાલે.
પહેલેકી મુજશે તંકરાર અબ તું ક્યાં કરતા હય પ્યાર,
તેરી તરફસે યાર મેરે દીલમે પડ ગયે છાલે.
તેરી બાત હે જાનલ મેરે દીલમે આયા ખીયાલ,
આપની જુલફો કો સંભાલ, ઓ બેકરાર બનેવાલે.

ગઝલે-મઝહર—તર્જો—કઠ્વાલી—

દીલો જાન મેગ લેકર દીલબર કહાં ગયોરે,
મુજકો બનાકે મુઝતર દીલબર કહાં ગયોરે.
કાઅબેમે તુજકો દુંડું યા છુતકદમે અબ જન,
જાઉં કહાં કહાં પર દીલબર કહાં ગયોર.
કુરકતમે ઉમ પરીકે દીવાના વાર બનબન,
કેહતા ચેહી હુ દરદર દીલબર કહાં ગયોરે.
અબતો ખબર લો આકર વોહ ઈશકક જગરપર,
કારી લગાહે અંજર-દીલબર કહાં ગયોરે.
દીખલા વોહ અપની મુરત ને નુરકી હય મુરત,
બે પરદા અબ શરાવર દીલબર કહ ગયોરે.
ઉલફત બહાલે પ્યારે હમસે હુએ કીનારે,
હયરાં બહોત હે “મઝહર” દીલબર કહ ગયોરે.

નશતરે ઉલફત—ગઝલે-કઠ્વાલી.

તેરે જોગ મે પહેનીકફની મેરે બાંકે જવાને મહની
તેરે નૈનોસે નુર ટપકતા, પટકા કમર મે નખુ વતકા.

(૧૧) ૧૨૯૩૨

અલ્લાહરે નાઝુક બદની, મેરે બાંકે જવાને મદની.
મેરે બાંકે રગીલે સૈયાં, મય પકુ હું તોરે પૈયાં.
કીન્ને ન મેરી દીલ શીકતી મેરે બાંકે જવાને મદની.
હર ફુલમે તેરી બુ હય હુર રંગમે તુહી તુ હય,
તુઝે ચંપા કહુ યા સમની, મેરી બાંકે જવાની મદની.

ગઝલે-અકબર.

—:□:—

તાઝીમસે લેતા હે ખુદા નામે મોહમદ,
ક્યા નામ હે અય સદ્દે અલ્લા નામે મોહમદ.
સીજદેમેં રહા દસ સો બરસ સર ન ઉડાયા,
જસ વખત કલમ લીખને લગા નામે મોહમદ.
કરતાયા ગુનાહોંસે મે રહમતને નીંદા દી,
ગાફીલ તું કહી ભુલ ગયા નામે મોહમદ.
ફરઆનમે જન્મતમેં સરે અર્શી સરે લોહ,
કીસ શાનસે ખાલીકને લીખા નામે મોહમદ.
હે હિસપે હરામ આગ જહન્નમકી અઝીઝો,
જસ શખ્શકે હો દીલ પે લીખ નામે મોહમદ.
અકબર તું બચા ચાહે અગર તારે મકરસે,
સીતેકે નગીને પે લીખ ખુદા નામે મોહમદ.

ગઝલે-મહમુદશાહ—તર્જે-લાવની.

કૌનો મકામેં અહમદ દુહા રૂપ નીરાલા લાયા હે,
અયન અરબમેં દેખ જરા તું રબમેં કયસા સમાયા હે.
ખન્ના ફતહનકા તાજ પેહનકર નસકુન મીનાહાકી સયેફ ઉઠાકર,
કલમયે હક વહદતકાં ધર ધર હિસને ડંકા બજાયા હે.

(૧૨)

અરબા અનાસીર ખાકી પુતલા આદમ જસકા નામ ધરી,
જ્યસે થે વયસે ઉઠ ગયે ઓર જિસમેં ક્યસા સમાયા હે.
રહ-મતે આલમ બનકર આયે, દોનોં જહાંકી બખશીશકો,
શખીર શખરકો ઝામીન દેકર ઉમ્મતકો છુડાયા હે.
આઈના ફના શીશ શેખકા મહમુદશાહ હો જરકો નસીબ,
જસને ધરકે-હબોબે-ખુદા, ગર દીલમેં અપને સમાયા હે.

ગઝલે-અકબર-કંવાલી—

અર્શપે તુમહો ફર્શપે તુમ હરશયમેં બસઈયાં તુમહી તો હો,
લાવારીસકે વારિસ તુમ, દર્દ સુનઈયા તુમાહી તો હો.
બુલબુલમે તુમ બનકર ચેડકે, કુલમે બુ બનકર મેહકે,
હર હરદેકી અદામે અય દાના રામ શુનઈયા તું મહી તો હો.
શુલીદી મનસુરકો તુંમતે સરમદકા સર ઉડવાયા,
ફાઅબુદ્દી કે બોસ્તામે તુમ બોલે, રમ રંગઈયા તુમહી તોહો.
ચુતુસકો માહીએ તીકાલા અતિશ કો મુઝઝાર કીયા
ચુસુફકો ચાહે કિનઆમેં, ધિર બધઈહી યા તુમહી તો હો.
તુમહીને અઝઝરકો મારા હે, તુમહીને બયબરકો લુટા,
શૈરસે સલમાં કો બચાયા, અયસે સિપઈયા તુમહી તો હો.
ચાંદસે દો દુકડે કર ડાલે, સુરજકો ઉલટા ફેરા,
બિછડે થે આદમ-હવાસે, ઉનકે મીલઈયાં તુમહી તો હો.
જલદી આવો મદદકો વારિસ, નઈયા કુખી જતી હય,
તુમબિન કિસ્મે કહે-યે-અકબર, ઈસકે બેવઈયા તુમહી તો હો,

ગઝલે-દાગ-તર્જે-કંવાલી—

ગર હો ઝલક બાહમ ઈનશાન કરકે ભૂલે,
એહસાનકા મઝા હે એહસાન કરકે ભૂલે.

(૧૩)

નશાતરસે કમ નહીં કુછ છેડહે આરબુકી,
આશીક મીઝાજ ક્યુ કર અરમાન કરકે ભૂલે.
અપને કીયેપે નજા-હો, આદમી ન હરગીઝ,
તાઅત—હો—ઈતાઅત, ઇનસાન કરકે ભૂલે.
પુદહી મુઝે બુલાયા શીર ખાત લી ન-પુછી,
વોહ અંજુમનમે અપની મેહમાન કરકે ભૂલે.
અબ ઇશકકા સહીશ યું દીલસે મીટ ગયા હે.
જસ તરેહ યાદ કોઈ, કુરઆન કરકે ભૂલે
અબ હાગ અપના એહસાન રખેગા કાતીલ,
વોહ ઓર મેરી મુશકીલ આસાન કરકે ભૂલે.

ફૈનોગ્રાફ ગાયન—(જલશા સંગ્રહ)—કન્વાલી—ગઝલ.

તુને પીતકા વાયદા કરકે પીઆ. મોસે પ્રીત લગાના છોડ દીયા,
વોહ મહેરકી અખીયાં ફેર લીની, હરદમકા આના છોડ દીયા.
જરા હરસ દીખાકે ખોલો સજન, તોરે ખોલોપે વારં સબ તનમન,
તેરે ઇશકમેં ખોયા સારા જોખન, મેને અપના ખીગાના છોડ દીયા.
ઈસ ચાહસે પેહલે નેહ લગા, ઓર મનકો મેરે ફેર લીયા,
અયસે બસે કીસ દેશમેં જા. જો ઈસ દેશકા આના છોડ દીયા.
જાગે ઓરી સખી અજમેરકો, ચલ જહાં અપને પીયાકા ખાસા હય,
પીઆ ખીના કુછ લાવત ના, મેને દીલકા લગાના છોડ દીયા.

ગઝલે—તજમ્મુલ—શાને—ખવાન્ત—

દીલકો લુભા રહી હે ખવાન્તકી પ્યારી સુરત,
હયરતમેં લા રહી હે ખવાન્તકી પ્યારી સુરત.
શીર-લે રહી હે ચુટકી દર પરદા મેરે દીલમેં,
શીર યાદ આ રહી હે ખવાન્તકી પ્યારી સુરત.

(૧૪)

હિશશાક સોઝે ગમસે હેં બહરે દીદ જલતે,
તનમન જલા રહી હે ખવાજની પ્યારી સુરત.
બેહોસ હો રહે હેં તાલીબ દમે નઝઝારા,
ક્યા હોશ ઉડા રહી હે ખવાજની પ્યારી સુરત.
ક્યુંકર નઝર ન આયે આપાદ બુપડા ચેહ,
દીલમેં બસા રહી હે ખવાજની પ્યારી સુરત.
હસરત નીકલ રહી હે દીવારકી તજમ્મુલ,
કિસમત જગા રહી હે ખવાજની પ્યારી સુરત.

(નવનેહાલે ગુલસન)—તર્જો—ગઝલ—કબાલી—

યે ક્યસે બાલ બીખરે હે, યે સુરત ક્યું બની ગમકી,
તુમ્હારે દુશ્મનોકો ક્યા, પડી હે મેરે માનમકી.
મઝા ઈસમેહી આતા હે, નમક છોંરકો નમક છીંરકો,
કસમ લેલો નહિ આદત, મેરે ઝખ્ખમાં કે મરહમકી.
શીકાયત કીસશે ક્યા કબૂલે, હય ક્યા ઉલટા ઝમાનાં હે,
બડાયા પ્યાર જખ હમને માહબ્બત આપને કમકી.
ન મીલયેગા ન મીલયેગા, કોઇ હમ મર ન જાએગે,
ખુદાકા શુક હે પેહલે કે—મોહબ્બત આપને કમકી.
ખુદા જાતે તુમ્હેલી, રહેમ આતા હે ગરીબોં પર,
પસે પરહદ તો મોહલ્લત, નહિ મીલતી કોઇ દમકી.
વહાં જાતે હો થમ થમ કર, ચલો ઐશીલી ક્યા જલદી,
ખુદા રખે તુંમહી તુમ હો, નજર પડતી હે આલમકી.
હસ રંગમેં અય ચાર બુજે, તું નઝર આયા,
ઐશા કોઇ ગુલલી નહિ, ખુશર નઝર આયા.

(૧૫)

ગઝલે-મીરાશાહ.

—:□:—

સદા દીનમે તસજ્જુર હે અલાહિદીન સાખીરકા,
 વઝીફા નામ બેહતર હે, અલાહિદીન સાખીરકા
 કલામે હુસેન નુરાની જમાલે જલવા રહમાની,
 મીસાલે માહે અનવર હે અલાહિદીન સાખીરકા.
 શરીફે અદ્દવા આખીર રહી હે ઝાહીરો ખાતીન,
 સહરા રે.જે મેહશાર હે, અલાહિદીન સાખીરકા.
 જીસે ખ્યાલીશ હો ફરખે વાસીલે હક જતે મે અલાકી,
 અલા જાતે ખુલા દર હે, અલાહિદીન સાખીરકા.
 મરીઝે નાનવાં હુ મુનિસો હમ હમ નહીં કોઇ,
 દો આલમમેં વોહી ઘર હે અલાહિદીન સાખીરકા.
 સગે દરબારે આજઝ હુ બહો વ રજુર મીરાશાહ,
 સદા માદીને જલધર હે અલાહિદીન સાખીરકા.

નાટકે—વતન—ખંસરી—

ખોલ કર આંખે જો દેખા તો યહાં કુછ બી નહી.
 મા સીવાએ રજો હસરતકે યહાં કુછ બી નહી.
 હમ અજન્સે સુનકે આએથે બહોત તારીફ પર,
 આકે જગ દુનીયામેં દેખા તો યહાં કુછ બી નહી.
 પૂછ દારાસે કહો દુનીયાસે તુમ કયા લે ચલે,
 દસ્તે હસરત મલ કે ખોલા મહેરબા કુછ બી નહી.
 ક્ષતો ઉડતે થે ફરે રે આજ ઉતકી કપ્પર,
 ના મુરાદીકા હય ઝુંડા ઓર નીશા કુછ બી નહી.
 રંજ હોગા દેખ લોગે પ્રેમકી તુરબત અગર,
 ખાખ મીટી કે સીવા બસ હું ન હાં. કુછ બી નહી.

(૧૬)

ગઝલે-સાદીક.

—:□:—

સખીરે મંએ પીતમકા ક્યુંકર મનાઉ,
 ચેહ આતી હએ જુમે કે જંગન કહાઉ.
 છુપાકર સનમ મુજકો એ એસાહી દેખે,
 તો લાએ લખુત અપને મુહ પર લગાઉ.
 મનાઉ પીયાકો મએ કીસ કીસ તરેહસે અખ,
 ચેહ દે જુગર જાં મએ કીસકો સુનાઉ.
 પીવ પીવ કહે સરકે બલોંકે અપને,
 ઉદાસન કહાઉ જટા મએ બડાઉ.
 શીરું મએ નગર હો ગલે ડાલ ઘટા,
 જઈ બએકુ દીલકી મય ધુની જગાઉ.
 નહી કામ કુછ બએર સાદીકકો હિસ ખીન,
 કેલે નામ અગર દીલકો અપને રીજાઉ.

 તમામ શુદ્ધ

તાઃકીદે ખરીદજો ! છપાઈબહાર પડી ચુકી છે ! આજેજ મંગાવો !

આજ સુધી કદી પણ નહીં છપાયલી મોટામાં મોટી

—:ગઝલ ની બુક:—

ગઝલે-હિન્દ.

ભાગ ૧ થી ૮ ની, સવાશો ઉપરાંત પાનાની દળદાર બુક.
 તદ્દન નવિન પ્રખ્યાત ગઝલ-કવ્વાલીનો મોટો ખજાનો. પચરંગી
 બેનમુન બહુ પુરુ. છતાં કીમત ફક્ત એક રૂપીયો. પોષ્ટેજ બુદ્ધ.
 મળવાનું ઠેકાણું—શાં ચુનીલાલ મગનલાલ બુકસેલર.
 રાણીતળાય-સુરત.

વાંચવા લાયક પ્રખ્યાત થયેલી વાર્તાઓ

ગજરામારની વાર્તા (અણમાનીતીનો પુત્ર,	૦-૮-૦
સદેવંત સાવળીંગ (આઠ સરની વાર્તા)	૦-૮-૦
બરાસ દસ્તુરી (ભેદી બનાવથી બરપૂર,	૦-૮-૦
શ્રી ચરીત્રની વાર્તા (શ્રો.આનો ઉપદેશોના	૦-૮-૦
બોલતો પતંગ (અદ્ભુત વાર્તા)	૦-૮-૦
માન ધુસારી 'સાત પ્રાંતોની વાર્તા	૦-૮-૦
પતી કે પીશાચ	૦-૮-૦
ખુની કાણુ ? (ક્રિસ્ટીય વાર્તા)	૦-૮-૦
બીરબલ બાદશાહ ભેટી (હ.જર બધાનો વાર્તા	૦-૮-૦
રાજા ભરધરી 'સચીવ વાર્તા)	૦-૮-૦
ધુબળી રોમણી	૦-૮-૦
બરધેલી વાળા	૦-૮-૦
લલિતાર્થી લીલત અથવા રમણી વલ્લભ	૦-૮-૦
સોમ વર્તીની સતી નગવ મર્ષિત વાર્તા (રંગમંચ પર ૧૬	૦-૮-૦
સુરતી સાલ નેવલે, રંગ ચીત્રો 'વાટુ' રોમની પુત્ર	૦-૮-૦

દરેક છુટકે પી. પી. પાંચદેવી બધાના હૃદયમાં આવશે
માત્ર મનાવનારાઓએ પાતાનું સરનામું હંમેશાં આપનાં
અક્ષરે લખતાં રહેવું. દરેક માત્રની કીમત ત્રિપર પાંચેજ
વા પી. બર્ડ વધુ-મીઠા ફોર્મલ પુસ્તકો માટે પુછો.

શા. યુનીસાલ મગનલાલ પુકસેતર.

રાણીનગર, -સુરત.

સુરત બરાનપુરી બાગળ, બા.વ.વ. પોળ, અનાવિલ લોજની બાજુમાં
આવેલા શ્રી "અનાવિલ મંડુ" પ્રી. પ્રેસમાં ગોવિન્દજી
હાથાભાઈ નાયકે છાપ્યું.

